

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK BÜLTENİ

2024 - DÖRDÜNCÜ ÇEYREK

BU SAYIDA

AVRUPA BİRLİĞİ 2024 İKLİM
EYLEMLERİ İLERLEME
RAPORU

AVRUPA VE DÜNYADAN
GELİŞMELER

TÜRKİYE'DEN GELİŞMELER

TÜRKİYE YEŞİL TAKSONOMİ
YÖNETMELİĞİ TASLAĞI

KURUMSAL

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
RAPORLAMA DİREKTİFİ
(CSRD) UYGULAMASININ
10 FAYDASI

Avrupa Birliği Sera Gazı Emisyonları %8 Azaldı

Avrupa Komisyonu'nun 2024 İklim Eylemleri İlerleme Raporu'na göre Avrupa Birliği'nin (AB) net sera gazı emisyonları 2022 yılına göre %8.3 oranında azaldı. Bu oran (Covid dönemi dışında) son 30 yılda kaydedilen en büyük yıllık düşüş olarak dikkat çekmektedir.

Raporda öne çıkan diğer konular ise şu şekilde:

AB, 1990 seviyelerine kıyasla GSYH'sini %68 oranında artırırken, aynı dönemde sera gazı emisyonlarını %37 oranında azaltmayı başardı. Bu da ekonomik büyümeye devam ederken, 2030 yılı için belirlenen %55 azalma hedefinin ulaşılabilir olduğunu ortaya koymaktadır.

AB Emisyon Ticaret Sistemi (ETS) kapsamında yer alan enerji ve sanayi tesislerinden kaynaklanan emisyonlar ise 2023'te %16.5'lik rekor bir düşüş kaydetti.

AB ETS kapsamında, elektrik üretimi ve ısınmadan kaynaklanan emisyonlar, yenilenebilir enerji kaynaklarının artması ve kömürden çıkışın hız kazanmasıyla birlikte 2022 yılına göre %24 oranında azaldı.

Binalar, tarım, evsel ulaşım, küçük sanayi ve atık emisyonları 2023 yılında yaklaşık %2 oranında azaldı.

AVRUPA VE DÜNYADAN GELİŞMELER

- 2023-2026 Sürdürülebilir Finans Yol Haritası geçtiğimiz aylarda onaylanan Azerbaycan'da Merkez Bankası, yeşil finansman alanında "Yeşil Finans Taksonomisi" çalışmalarına başladı.
- Dünya Sürdürülebilir Kalkınma İş Konseyi (WBCSD) tarafından hazırlanan Reporting Matters raporu yayınlandı. Buna göre firmaların %77'si hem kendilerinin çevre ve toplum üzerindeki etkisini hem de bu etkilerin firma üzerindeki finansal sonuçlarını değerlendiriyor. Geçtiğimiz yıl bu oran %55 olarak açıklanmıştı.
- AB Ormansızlaşma Yasası'nın yürürlüğe giriş tarihi bir yıl ertelendi. Üçüncü ülkeler tarafından AB'ye ihraç edilen ürünlerin üretim sürecinde ormansızlaşmaya katkıda bulunmadığını garanti altına almayı hedefleyen düzenleme, üretimleri esnasında ormansızlaşmaya neden olan yedi ürünü (palmiye yağı, kahve, sığır, kakao, kauçuk, soya ve ahşap) ve birçok türevini (örneğin et ürünleri, deri, çikolata, palmiye yağı vb.) kapsamaktadır. Buna göre AB'ye ihracat yapan firmalar, ürünlerinin yasal olarak üretildiğini ve ormansızlaşmaya katkıda bulunmadığını kanıtlamak zorunda kalacaklar.

KPMG'nin yaptığı çalışmaya göre, Tayvan'da şirketlerin %100'ü GRI Standartlarını kullanırken, bu oran Singapur'da %97; Japonya, İspanya ve Güney Kore'de ise %94 seviyesinde.

- KPMG'nin 2024 Sürdürülebilirlik Raporlaması Anketi, GRI Standartları'nın dünya genelinde sürdürülebilirlik raporlamasında en fazla kullanılan standart olduğunu belirtiyor. Ankete göre, dünyanın en büyük 250 şirketinin (G250) %77'si ve her ülkeden en büyük 100 şirketin (N100) %71'i GRI Standartlarını kullanıyor.
- Raporda öne çıkan bir diğer veri ise; G250 şirketlerinin %56'sında, N100 şirketlerinin %46'sında sürdürülebilirlik lideri bulunduğu oldu. Bu oran 2022'ye göre yaklaşık %12 artış kaydetti.

- AB Yeşil Tahvil Standardı Düzenlemesi (EU Green Bond Standard Regulation), 21 Aralık 2024'te yürürlüğe girecek. Bu düzenleme, yeşil tahvil piyasasında yatırımcı güvenini artırmayı, yeşil aklama (greenwashing) riskini azaltmayı ve AB'nin sürdürülebilir finans hedeflerine ulaşmasına katkıda bulunmayı amaçlıyor.
- ABD Kaliforniya'da, iklim raporlamasını zorunlu hale getiren iki yasa çıkarıldı. Bu yasalar, 2026'da tam olarak uygulanacak olsa da, firmaların 2025 itibarıyla hazırlıklara başlaması bekleniyor.
- Singapur, karbon vergilerini artırmayı ve düşük karbonlu enerji kaynaklarını genişletmeyi hedefleyen geçiş planı başlattı.
- Özellikle Asya'daki üreticilerin tedarik zinciri emisyonlarını (Kapsam 3) raporlamasına yönelik baskı arttı.

TÜRKİYE'DEN GELİŞMELER

- **Türkiye Endüstriyel Karbonsuzlaştırma Yatırım Platformu (TIDIP) girişimi başlatıldı**
  - Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından 2053 net sıfır emisyon hedefleri doğrultusunda başlatılan TIDIP girişimi, yılda 20 milyon tondan fazla karbon emisyonunu azaltmayı amaçlıyor.
  - Platform, başta çelik, alüminyum, çimento ve gübre gibi enerjinin yoğun olduğu endüstriler için başlayacak ve sonrasında cam, seramik ve kimyasallar gibi yeşil dönüşümde kritik öneme sahip diğer endüstrileri de kapsayacak şekilde genişletilecek.
- **İklim Portalı hayata geçirildi**
  - T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) iş birliğiyle iklim değişikliğiyle mücadele çalışmalarını daha etkin bir şekilde yürütmek ve kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla hazırlanan İklim Portalı hayata geçirildi.
  - Kullanıcıların, portal sayesinde Türkiye'nin iklim değişikliği politikaları, ulusal stratejileri ve eylem planları hakkında bilgi edinme, güncel ulusal ve uluslararası mevzuat ile düzenlemeler hakkında bilgi sahibi olma, ayrıca araştırma, rapor ve eğitim materyallerine erişim gibi imkânlardan faydalanılabileceği açıklandı.
- **2053 Uzun Vadeli İklim Stratejisi açıklandı**
  - T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı koordinasyonunda geliştirilen stratejinin amaçlarından biri de 2053 Net Sıfır Emisyon Hedefi kapsamında ürünlerin karbon ayak izini azaltmak.
  - Stratejiye göre 2030 yılında enerji sektöründe %16'lık tüketim düşüşü ve 100 milyon tonluk karbon salınımının engellenmesi öngörülüyor.
- **Yeni binalarda yenilenebilir enerji zorunluluğu %10'a çıkarıldı**
  - T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın yaptığı açıklamaya göre 1 Ocak 2025 itibariyle toplam yapı inşaat alanı 2 bin metrekare ve üzeri olan binaların, Neredeyse Sıfır Enerjili Bina (NSEB) olarak inşa edilmesi zorunlu olacak.
  - Yıl boyunca kendi enerjisini üretebilen ve çok düşük miktarda enerji tüketen bina türünü ifade eden NSEB konseptinde daha önce %5 olan binaların enerji ihtiyacının yenilenebilir kaynaklardan sağlanması zorunluluğu 1 Ocak itibariyle %10 olacak.
- **Türkiye Yeşil Taksonomi Yönetmeliği Taslağı yayımlandı**
  - T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından Türkiye'nin ihtiyaçları göz önünde bulundurularak Avrupa Birliği (AB) Taksonomisi ile uyumlu hazırlanan taslağın detaylarına sonraki sayfamızda ulaşabilirsiniz.

TÜRKİYE YEŞİL TAKSONOMİ YÖNETMELİĞİ TASLAĞI

T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Yeşil Taksonomi'ye ilişkin Türkiye Yeşil Taksonomi Yönetmeliği Taslağı'nı yayınladı. Sürdürülebilir kalkınma hedefleri doğrultusunda hazırlanmış bir düzenleme olan taslağın temel amacı, çevresel sürdürülebilirlik ilkelerine uygun ekonomik faaliyetleri tanımlamak, bu faaliyetlere yatırım akışını teşvik etmek ve yeşil aklama (greenwashing) gibi yanlış yönlendirmeleri engellemek.

Taslakta 6 çevresel hedef sürdürülebilir ekonomik faaliyetlerin değerlendirileceği temel kriterler olarak öne çıkmaktadır.

Bu kapsamda;

- Sera gazı emisyonlarının azaltımı,
- İklim değişikliğine uyum,
- Su kaynaklarının sürdürülebilir kullanımı,
- Döngüsel ekonomi,
- Kirliliğin önlenmesi ve
- Biyoçeşitlilik korunması olarak belirlenen 6 hedef ile ekonomik faaliyetlerin net sıfır emisyon hedefine katkı sağlamasını zorunlu kılınmıştır.

Aynı zamanda firmalar, sürdürülebilirlik raporlarına ek olarak uygun ekonomik faaliyetlerini Çevrimiçi Taksonomi Yönetim Sistemi'ne (E-taksonomi) yüklemekle yükümlü olacaklar. 2026 yılına kadar gönüllülük esasına dayalı olacak raporlamalar, 2027'den itibaren ise zorunlu hale gelecektir.

KURUMSAL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK RAPORLAMA DİREKTİFİ (CSRD) UYGULAMASININ 10 FAYDASI

European Capital Markets Institute'un (ECMI) Genel Müdürü Karel Lannoo tarafından yayınlanan makaledeki Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Direktifi'nin (CSRD) firmalara sunduğu 10 fayda aşağıdaki gibi özetlenmiştir.

- **Tekil Yönetim Raporu:** Finansal ve finansal olmayan bilgilerin bir arada sunulmasıyla, şirketle ilgili önemli bilgiler tek bir raporda toplanacaktır.
- **Kapsamlı Şirket Görünümü:** Bu raporlar, şirketin genel durumu hakkında daha geniş bir perspektif sunacaktır.
- **Standartlaştırılmış Sürdürülebilirlik Açıklamaları:** Avrupa Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları (ESRS) ile uyumlu, standart ve geniş çapta uygulanabilir sürdürülebilirlik açıklamaları sağlanacaktır.
- **Artan Şeffaflık ve Güvenilirlik:** Standartlaştırılmış açıklamalar ile sürdürülebilirlik raporlaması daha güvenilir ve şeffaf hale gelecektir.
- **Çift Yönlü Önem Yaklaşımı:** Finansal ve etki açısından önemli bilgiler ayrıştırılarak, şirketlerin kendileri için en kritik verileri açıklamaları sağlanacaktır.
- **Belirlenmiş Zaman Çizelgesi:** Uygulama için net bir zaman çizelgesi belirlenmiş olup, bu da şirketlerin hazırlık süreçlerini kolaylaştıracaktır.
- **AB Standartları ile Uyum:** AB genelinde tek bir sürdürülebilirlik raporlama standardı ile iç pazarda uyum sağlanacaktır.
- **Sermaye Piyasaları Birliği Perspektifi:** İyi hazırlanan raporlar, sürdürülebilir şirketlerin büyümesini ve dış finansman kaynaklarına erişimini kolaylaştıracaktır.
- **Daha Verimli İç Kontroller ve Denetim:** Şirket yönetim kurullarının ve dış denetçilerin gözetimiyle, raporlamada hesap verebilirlik ve doğruluk artırılabilecektir.
- **Eğitici Deneyim ve Yeni Fırsatlar:** CSRD, şirketler için sürdürülebilirlik alanında bilinçlenme fırsatı sunarak uzun vadeli stratejiler geliştirmelerine fırsat sunacaktır.